

**RADA
PRO ROZHLASOVÉ A TELEVIZNÍ
VYSÍLÁNÍ**

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání

Škrétkova 44/6, 120 00 Praha 2

Tel.: + 420 274 813 830 / Fax: + 420 274 810 885 / e-mail: info@rrtv.cz
www.rrtv.cz

CET 21 spol.s r.o.

Kříženeckého náměstí 1078/5

15200 Praha 5

Česká republika

Kroupa Vladimír, JUDr.

*advokát zastupující společnost CET 21 spol. s
r.o. na základě plné moci*

Sp. zn./Ident.: 2012/850/DRD/CET

Č.j.: DRD/1579/2013

Zasedání Rady č. 7 - 2013 / poř.č.: 18

ROZHODNUTÍ

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) coby ústřední správní úřad v rámci své působnosti dané § 5 písm. f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.) a § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, vydala dne 9. dubna 2013

rozhodnutí:

Rada ukládá provozovateli CET 21 spol. s r.o., IČ: 45800456, se sídlem Kříženeckého nám. 1078/5, 152 00 Praha 5, pokutu dle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb. ve výši 250 00,- Kč pro porušení ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., neboť odvysíláním filmu *Kajínek*, dne 14. října 2012 ve 20:20 hodin na programu Nova se dopustil porušení povinnosti nezařazovat v době od 6:00 hodin do 22:00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, konkrétně tím, že uvedený pořad, který byl vysílán v úseku od 6:00 hodin do 22:00 hodin, obsahoval četné scény realisticky zobrazující osoby vystavené těžkému tělesnému a duševnímu utrpení z motivu psychické abnormality, sadismu a ziskovosti (mučení muže v čase od začátku pořadu 00:01:32 až 00:01:56 a mučení a znásilnění ženy v čase 00:37:02 až 00:39:22) a explicitní násilné scény (střelba do tří mužů se záběry na postřelená těla včetně hlavy, střelba do ležícího bezbranného člověka v čase 00:03:37 až 00:04:32), které mohly způsobit zejména dětským, ale i mladistvým divákům, jejichž přítomnost u obrazovek není možné v tomto vysílacím čase vyloučit, psychický otřes, a přispět ke snížení citlivosti těchto diváků při vnímání násilí.

Pokuta je splatná ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí na účet č. 3754-19223001/0710, vedený u České národní banky, variabilní symbol 2012850.

Účastníkovi řízení se ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 1.000,- Kč podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 50/2005 Sb. na účet č. 3711-19223001/0710 vedený u České národní banky, variabilní symbol 2012850. Náhrada nákladů řízení je splatná do pěti pracovních dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Účastník řízení, CET 21 spol. s r.o., je provozovatelem televizního vysílání programu Nova na základě licence č. 001/93 udělené rozhodnutím Rady č. j. R – 060/93 (televizní vysílání prostřednictvím pozemních

vysílačů) a na základě licence spis. zn. 2008/1354/zem/CET udělené rozhodnutím Rady č.j. zem/7962/2008 (televizní vysílání prostřednictvím družice).

Provozovatel CET 21 spol. s r. o. nesplňuje podmínku poskytnutí technického opatření, které by dětem omezovalo přístup k vysílání programu Nova, proto je tento provozovatel v souladu s ustanovením § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. povinen nezařazovat v době od 06.00 hodin do 22.00 hodin na tomto programu pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.

Účastník řízení odvysílal dne 14. října 2012 v 20:20 hodin na programu Nova pořad Kajínek.

I.

a) Zahájení správního řízení:

Rada na svém 20. zasedání dne 30. října 2012 rozhodla v rámci bodu č. 24 zahájit s provozovatelem CET 21 spol. s r.o. správní řízení z moci úřední pro možné porušení ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., kterého se mohl dopustit odvysíláním filmu Kajínek, dne 14. října 2012 ve 20:20 hodin na programu Nova.

V případě předmětného filmu se jedná o *kriminální thriller inspirovaný příběhem Jiřího Kajínka, který je považován za prvního nájemného vraha v České republice. Díky svému útěku z vězeňské pevnosti Mírov se z něj stala legenda a také nejhledanější člověk v Evropě. Pět týdnů, kdy unikal policii, je dodnes zahaleno tajemstvím. Filmový Kajínek je silným příběhem nejznámějšího vězně u nás, příběhem dvojnásobné vraždy, příběhem obhájkyň hledající nové důkazy, příběhem podsvětí a jeho prorůstání do státní správy i příběhem manipulace.* (...) [úryvek oficiálního textu distributora] Předmětný film tedy předkládá pohled svých tvůrců na příběh Jiřího Kajínka a jejich verzi odpovědí na otázky ohledně Kajínkovy viny či nevin.

Na základě analýzy bylo zjištěno, že předmětný film obsahuje několik scén, kde dochází k zobrazení násilí motivovaného různými důvody a osob vystavené těžkému tělesnému a duševnímu utrpení.

Jedná se o následující scény (v čase od začátku filmu):

1) 00:01:32 až 00:01:56 – scéna začínající ve zvukové složce projevem hlasatele (hlas evokující rozhlasové či televizní vysílání): „*Chcete svobodně podnikat? Platte výpalné!*“ V obrazové složce je tentýž text zobrazen coby novinový titulek. Následně skupina mužů přichází k jinému muži, který reaguje slovy: „*Já fakt nemám.*“ V reakci je tento muž okamžitě udeřen pěstí do obličeje. Následuje stříh a muž je uchopen v pevném sevření a je mu následně polita ruka vroucí vodou. To je doprovázeno zvukem pískotu konvice na ohřev vody a křikem muže. Hlas hlasatele nakonec dodává: „*Majitel plzeňské herny zmizel.*“ (doprovázeno zobrazením novinového článku s totožným titulem)

2) 00:03:37 až 00:04:32 – trojice mužů přijíždí automobilem k mostu, kde na ně čeká muž (hlavní postava Kajínka). Kajínek drží v rukou dvě pistole a začne ihned po mužích střílet. Jsou zobrazeny krvavé zásahy mužů v automobilu s prostřihem přibližujícího se střelce (Kajínka), který se pohybuje okolo automobilu podle toho, na kterého z mužů zrovna střílí. Muž sedící za volantem je střelen přímo do čela, přičemž záběr na jeho zakrvácený obličej s průstřelem čela je následně zařazen s tím, že v pozadí je také zabírán vyděšený spolujezdec sedící na zadním sedadle. Zatímco Kajínek obchází předek automobilu, snaží se poraněný muž sedící na předním sedadle spolujezdce z automobilu vystoupit a bránit se nožem. Kajínek jej okamžitě střílí a usmrcuje (muž padá zpět do vozu, přičemž je jasně patrné jeho zakrvácené tělo vedle mrtvolky řidiče). Následují detainí záběry na Kajínka a následně snaha třetího muže (sedícího na zadním sedadle) z automobilu vystoupit a utéct. Kajínek jej přes kabinu automobilu (zadní dveře jsou otevřeny na obou stranách) postřelí do nohy za patrného rozstříknutí krve a následně takzvaně dorazí muže na předním sedadle spolujezdce výstřelem do hlavy skrze dané sedadlo, což je doprovázeno záběrem na čelní sklo automobilu s rozstříkem krve. Muž ze zadního sedadla automobilu s postřelenou nohou se snaží odplazit, přičemž Kajínek jej pozoruje bez jakéhokoliv projevu lítosti či slitování a střílí jej opět. Následuje ještě jeden výstřel, který plazícího se muže zasáhne do oblasti levého ramene. Muž pak následně už jen leží přitisknut k zemi, jeho utrpení zdůrazňuje jeho silné oddechování zvedající prach ze

země. Kajínek k němu přichází, namíří mu na hlavu a spolu se střihem, který scénu zakončuje, zaznívá výstřel. Celá scéna je doprovázena zvuky hlasitých výstřelů, rozbitého skla, stříkající krve a výkřiků, bolestných vzdechů postupně zabíjených mužů a panického dýchání. Na pozadí hraje dramatická hudba.

3) 00:37:02 až 00:39:22 – scéna zobrazující případ, o kterém si hlavní ženská hrdinka čte ve starém spise: Policista vyláká ženu pod záminkou nutnosti jít s ním, aby ji následně spolu se svým kolegou na opuštěném místě předal za úplatu zločincům. Policisté překvapenou a vyděšenou ženu, která se marně brání a je za křiku a volání o pomoc násilím vytažena z automobilu, předávají bez jakéhokoliv projevu lítosti se slovy: „*Budte na paní Faskovou hodní.*“ Svoji bezcitnost následně podtrhují jakýmsi gestem pozdravu (náhražka za běžnou formu plácnutí si dlaněmi), kterým pro diváka zdůrazňují, že jsou spokojeni, že se jim podařil dobrý „obchod“. Tou dobou je již žena nahá a přivázaná za svázané ruce nad hlavou k trámu dřevěného přístřešku. Střídají se záběry z dálky i detailní záběry, na nichž se zjevně trpící žena rozličně svíjí a zoufale volá o pomoc. Muži na ni koukají (jeden se jí za vyplazování jazyku vysmívá, jeden ji pozoruje bez projevu emocí a jeden - v sedě - působí nejistě). V následujícím záběru vedoucí skupiny mužů střílí z pistole do skleněných lahví, přičemž v pozadí tohoto probíhá znásilňování ženy, které je prostříhy zobrazováno v detailních záběrech. Žena křikem i gesty v obličeji jednoznačně prozrazuje utrpení. Muž, který ženu znásilnil, si následně bere dřevěný klacek, kterým prvně přejeđe ženě po nahé noze (žena opět nařká a zjevně zakouší velké utrpení), aby ji bezprostředně poté udeřil do obličeje. To zaskočí i jednoho z mužů. Vedoucí skupiny přijde k ženě a za hrubého zvednutí pokleslého a zkrvaveného obličeje ženy jí povídá: „*Ted' pojedeme k tobě domů. Tvý sestřičce je čtrnáct, co? Tak to je nejspíš ještě panna!*“ Muž hrubě odmrští ženinu hlavu a pokyne druhému muži, který ženu znásilnil a udeřil klackem: „*Vstávej!*“ V tomto záběru je vidět celé ženino nahé tělo, které je potřísněné krví. Třetí z mužů je vybudnut, aby ženu hlídal. Muži jsou již na odchodu, když se vedoucí skupiny ještě k svíjející se zkrvavené ženě otáčí s výkřikem a výhrůžně napřaženým prstem: „*Tohleto je moje město, moje prachy! Rozumíš?*“ Muž vzlykající ženu udeří pěstí do obličeje, čímž ji omráčí, a odplivne si. Dvojice mužů odchází. Žena bezmocně visí pod přístřeškem.

Předmětné scény jsou ztvárněny naturalisticky, jsou velmi realistické a psychické a fyzické násilí na obětech působí velmi věrohodně. Jsou vždy doprovázeny dramatickou hudbou v pozadí.

Předmětný film obsahoval rozličné typy patologického chování a jednání, ať již se jednalo o násilí fyzického, či psychického rázu (mučení, zabíjení lidí za užití stříelných zbraní, znásilnění, výsměch bezmocným a trýzněným), nebo absenci jakéhokoliv soucitu osob v roli agresora. Tvůrci filmu použili takové prostředky, které s maximální realističností zprostředkovávají emoce, úzkost a utrpení lidských bytostí.

Zejména u dětských diváků mohou předmětné scény vyvolávat pocit strachu a úzkosti a mohou rovněž přispět ke snížení citlivosti dětských diváků při vnímání násilí.

Je třeba vnímat, že se děti - především s ohledem na svůj věk (zejména děti velmi nízkého věku, děti do dvanácti let věku), ale i řadu dalších okolností (např. odlišný přístup dětí ke sledování pořadu; dítě se u vysílání pořadu může ocitnout zcela náhodně, např. pouze u určité sekvence pořadu; odlišné rodinné a sociální zázemí dětí, kdy ne všichni rodiče či jiné osoby vysvětlují dítěti podstatu pořadu, případně konkrétní sekvence) – nemusí s obsahem filmu (pořadu) vypořádat ve vztahu k jeho celku. Dětský divák vnímá pouze naturalisticky zachycené násilí bez jakéhokoliv soucitu a utrpení.

Starší děti a dospívající mohou pak citlivě - s negativním dopadem - vnímat i kontextové souvislosti, kdy policisté, tedy osoby, které by měly hájit právo a sloužit k ochraně veřejnosti, přímo napomáhají násilným zločincům, přijímají za to výhody (zejména peněžní obnosy), a to opět bez jakéhokoliv projevu soucitu či lítosti, naopak za projevu radosti (radostná gesta). Toto může u dětského a mladistvého diváka podpořit pocit beznaděje, kdy ani osoby speciálně určené k ochraně nejsou schopny v těžkých situacích pomoci. Zároveň je na příkladu těchto osob (policistů) ukázáno, že nemá smysl se zločinem bojovat, výhodnější je naopak jej podporovat. Stejně tak v případě scény o znásilnění a mučení ženy je na příkladě jednoho ze zločinců dětskému a mladistvému divákovi předkládáno, že loajalita ke skupině (ačkoliv páchající očividné zlo) je důležitější, než pomoc trýzněnému (jeden ze zločinců působí po celou dobu nejistě a neskrývá rovněž otřes z užitých praktik, nicméně vůbec nezakročí a ženě nikterak nepomůže). Všechny tyto faktory mohou mít negativní dopad na psychiku dětského a mladistvého diváka, ať už v něm vyvolávají úzkost a beznaděj, nebo jsou mu špatným příkladem chování.

Rada se z těchto důvodů rozhodla zahájit správní řízení, neboť měla za to, že odvysíláním pořadu (filmu) Kajínek dne 14. října 2012 ve 20:20 hodin na programu Nova mohl účastník řízení porušit povinnost provozovatele vysílání stanovenou v § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb.

Ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen správní řád), bylo doručením oznámení o zahájení správního řízení (dále jen oznámení) dne 21. listopadu 2012.

Účastník řízení byl písemně poučen o svých právech v průběhu správního řízení a vyzván k vyjádření ve věci.

b) Vyjádření účastníka řízení:

Účastník řízení se ve věci vyjádřil dopisem ze dne 19. prosince 2012, který byl Radě doručen pod č.j. 11744/2012 dne 21. prosince 2012.

Provozovatel v rámci svého vyjádření uvedl následující:

- CET 21 spol. sr.o. činí nesporným, že na programu NOVA dne 14. října 2012 od 20:27:14 hodin odvysílala pořad - kinematografický film s názvem „Kajínek“ (dále jen „pořad“).
- K první scéně popsané v rozhodnutí Rady označené Radou jako závadná (00:01:32 až 00:01:56) CET 21 spol. s r.o. uvádí, že scéna obsahuje násilné výjevy, jejich vyznění je však způsobem ztvárnění scény umírněno. Scéna je zpracována v kratičkých sekvencích, kdy se obrazy prolínají jeden do druhého.
- Druhá vytykaná násilná scéna (00:37:02 až 00:39:22) je dle názoru CET 21 spol. s r.o. s ohledem na kontext pořadu ztvárněná uměleckými stylizovanými záběry.
- Třetí scéna obsahující násilí (00:03:37 až 00:04:32) trvá necelou jednu minutu. Jedná se o flashbacky, které končí výstřelem a obraz končí v černé. Přestože se jedná o střelbu, kdy pachatel usmrcuje posádku pochybných podnikatelů, jedná se o skutečně krátké záběry, které jsou umělecky ztvárněné a nejsou neúměrně dlouhé.
- Pokud Rada spatřuje závadnost pořadu rovněž v kontextu děje pořadu, kdy policisté, tedy osoby, které by měly hájit právo a složit k ochraně veřejnosti, se chovají nezákonně a nemorálně, CET 21 spol. s r.o. uvádí, že v pořadu toto jejich jednání není žádným způsobem schvalováno, naopak z kontextu děje pořadu jednoznačně vyplývá jeho morální odsouzení.
- CET 21 spol. s r.o. je tudíž názoru, že násilí v pořadu není samoučelné a slouží prezentaci závažného společenského jevu, kterým je prorůstání korupce a organizovaného zločinu do orgánů policie a justice, a zobrazuje na konkrétním případě nefungující policejní a soudní systém. Násilné scény, které jsou ztvárněny uměleckými prostředky, slouží k dokumentaci prezentované problematiky. Tyto scény ani pořad jako celek nevyznívají tak, že by mohly způsobit zejména dětským divákům psychický otřes a přispět ke snížení citlivosti těchto diváků při vnímání násilí, a to s ohledem na počet scén označených jako scény závadné v návaznosti na stopáž pořadu, na délku jejich trvání, na jejich vyznění v kontextu děje v důsledku jejich ztvárnění a na zařazení pořadu do vysílání ve večerních hodinách.
- CET 21 spol. s r.o. je názoru, že při posuzování způsobilosti pořadu ohrožit vývoj chráněné skupiny diváků s ohledem na vysílací čas je třeba zohlednit skutečnost, že způsobilost ohrožit není v celém v zákonem vymezeném časovém úseku stejná. Obecně je možné konstatovat, že televizní vysílání v průběhu daného časového úseku pravidelně sledující děti a mladiství různých věkových skupin, u kterých je možné vzhledem k jejich věku konstatovat odlišnou způsobilost ohrožení v zákonem vymezených kategoriích jejich vývoje. CET 21 spol. s r.o. se domnívá, že uvedené zákonné ustanovení není možné vykládat jako povinnost provozovatelů vysílání při zařazování pořadů do vysílání postupovat tak, aby v celém časovém úseku od 6:00 hodin do 22:00 hodin nebyl vysílán žádný pořad, který by byl způsobilý ohrožit kteroukoli ze zákonem chráněných skupin osob. Ochrana veřejného zájmu zakotvená uvedeným zákonným ustanovením, tedy ochrana fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých, jakkoli je nepochybně veřejným zájmem vysoké důležitosti, nemůže zcela suplovat odpovědnost rodiny za výchovu dětí. CET 21 spol. s r.o. je názoru, že při posuzování způsobilosti pořadů ohrožit chráněný veřejný zájem je třeba vycházet z posouzení toho, jaké negativní dopady v intencích

citovaného zákonného ustanovení by vysílání pořadu mohlo mít na tu část chráněné skupiny, která se v uvedené době pravidelně před televizními obrazovkami nachází (a s ohledem na zákonné povinnosti rodičů má nacházet). Pořad byl vysílán od 20:27 hodin, tedy v době, kdy mladší dětský divák ve věku do 12 let, s ohledem na zákonné povinnosti rodičů při výchově dětí, by televizní pořady bez dohledu rodičů jako třeba v ranních a dopoledních hodinách sledovat neměl. V této souvislosti CET 21 spol. s r.o. odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27.1.2009, č.j. 7 Ca 336/2008-34, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. března 2011, č.j. 8 As 79/2010 - 84, které jsou Radě z úřední činnosti známy.

- CET 21 spol. s r.o. je dále názoru, že v daném případě nebyla splněna povinnost dle ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. CET 21 spol. s r.o. namítá, že jednání popsané Radou v předchozím rozhodnutí o uložení sankce nevykazovalo ve všech podstatných rysech znaky jako jednání popsané v oznámení o zahájení správního řízení shora uvedené spisové značky, že se tedy CET 21 spol. s r.o. před zahájením tohoto správního řízení nedostalo takového upozornění, na jehož základě by si mohla a musela být jista, že jednání, pro které je vedeno toto správní řízení, stejně jako jednání, za jehož závadnost byla sankcionována, bude Radou hodnoceno jako závadné. CET 21 spol. s r.o. tak usuzuje z odlišného ztvárnění scén, z jejich odlišného vyznění v kontextu pořadu a rovněž ze skutečnosti, že pořad „Odložené případy“ byl vysílán v době od cca 16:05 hodin, tedy v dopoledních hodinách, kdy je třeba možný negativní dopad na zákonem chráněnou skupinu posuzovat na základě jiných kritérií, než v čase od 20:27 hodin. Při této námitce CET 21 spol. s r.o. vychází z právního názoru obsaženého v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. dubna 2012, č.j. 6 As 26/2010 - 101, citovaného rovněž v rozhodnutí Rady.

Provozovatel vysílání navrhnul, aby Rada správní řízení zastavila a zároveň se vzdal práva účasti na dokazování.

Účastník řízení byl přesto Radou přizván na provedení dokazování zhlédnutím záznamu předmětného pořadu (filmu) dopisem mu doručeným dne 15. února 2013. Zároveň s tím byl seznámen se skutečností, že je věc připravena k rozhodnutí. Provozovateli vysílání byla stanovena lhůta 20 dní pro doplnění vyjádření se ve věci a k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí.

Provozovatel vysílání své vyjádření během předmětné lhůty nedoplnil.

II.

Rada má za prokázané, že k odvysílání pořadu Kajínek dne 14. října 2012 od 20:20 hodin na programu Nova došlo a že tento film předmětné scény, popsané již v oznámení o zahájení správního řízení, obsahoval.

S námitkami a návrhy účastníka se Rada vypořádala následovně:

- V první řadě účastník řízení namítal, že Radou posuzované scény sice násilí obsahují, nicméně jsou ztvárněny tak, že je násilí umírněno. Podle účastníka řízení se u předmětných scén jedná o prolínající se sekvence, umělecky stylizované záběry a o flashbacky uměleckého ztvárnění, které nejsou neúměrně dlouhé.

S touto námitkou se však Rada vypořádala de facto již v rámci svého oznámení o zahájení správního řízení, když odkázala na předchozí upozornění, respektive na předchozí pokutu (neboť v souvislosti s ustanovením § 59 zákona č. 231/2001 Sb. není stanovena žádná forma předchozího upozornění na porušení zákona).

Provozovatel byl Radou pokutován za odvysílání pořadu Odložené případy dne 28. dubna 2008 od 16:05 hodin na programu Nova (sp.zn. 2008/755/BUR/CET). Pokuta byla uložena za to, že předmětný pořad obsahoval scény (hromadná vražda zákazníků obchodního centra, znásilnění mladé dívky), díky nimž je pořad způsobit ohrozit zejména psychický, případně morální vývoj dětí a mladistvých (traumatizovat je a snížit jejich práh citlivosti při vnímání násilí), a to i přes to,

že se jednalo o scény zobrazující vzpomínky a náznaky dění v minulosti, tedy vlastně také umělecky zpracované flashbacks.

Tato pokuta následně obstála rovněž před přezkoumáním Městským soudem v Praze. Z toho je tedy patrné, že i scény umělecky zpracované a představující odkazy do minulosti mohou být v rozporu s ustanovením § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. a mohou být jako takové pokutovány.

Dále je také vhodné upozornit například na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. února 2010, č.j. 9 Ca 184/2009 – 44, kde bylo jednoznačně vyjádřeno, že zejména dětský divák si nespojuje zhlédnuté scény s uměleckým vyzněním, či v podobných souvislostech, které předpokládají myšlenkové procesy. Dětský divák si podle závěru správního soudu *neodnáší po zhlédnutí takového filmu či jeho jednotlivých scén historické či umělecké poznatky a vnímá pouze naturalisticky zachycené násilí a utrpení.*

Z tohoto je tedy jasné, že odvysílání věrohodně zpracovaných scén, které zachycují násilí, mučení, znásilnění, utrpení, atmosféru strachu a další Radou vytykané prvky, nelze omluvit pouhým poukázáním na to, že se jedná o flashbacks zpracované navíc umělecky. Takto je totiž zejména dětský divák nevnímá. A právě proto je zákonem o vysílání speciálně chráněn.

- Odkaz na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. února 2010, č.j. 9 Ca 184/2009 – 44, se ostatně hodí i ve vztahu k další námitce účastníka řízení, podle něhož jednání zkorumpovaných policistů není nijak schvalováno a je naopak následně morálně odsouzeno.

Rada ztvárnění policistů vzpomenula v souvislosti s tím, že *starší děti a dospívající mohou pak citlivě - s negativním dopadem - vnímat i kontextové souvislosti, kdy policisté, tedy osoby, které by měly hájit právo a sloužit k ochraně veřejnosti, přímo napomáhají násilným zločínům, přijímají za to výhody (zejména peněžní obnosy), a to opět bez jakéhokoliv projevu soucitu či lítosti, naopak za projevu radosti (radostná gesta). Toto může u dětského a mladistvého diváka podpořit pocit beznaděje, kdy ani osoby speciálně určené k ochraně nejsou schopny v těžkých situacích pomoci. Zároveň je na příkladu těchto osob (policistů) ukázáno, že nemá smysl se zločinem bojovat, výhodnější je naopak jej podporovat.*

Toto ostatně odpovídá názoru vyjádřenému právě v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. února 2010, č.j. 9 Ca 184/2009 – 44, podle kterého *nezbytnost ochrany dětí i mladistvých je dána tím, že ti si působení zla uvědomují právě v té surově podané naturalistické podobě, nadto mladiství dokonce i v jednoduchých vizuálních souvislostech, kdy scény surového násilí umocňuje další filmová výpověď o bezmoci dalších obyvatel vesnice, kteří nedokážou násilí zabránit, a která vede až k deziluzi a k pocitu marnosti a absence opory v osobách mužského pohlaví, kteří nemohou násilí páchající v zobrazených scénách na ženách zabránit.*

Správní soudy tedy také souhlasí s tím, že k porušení předmětného ustanovení může dojít také tím, že pořad působí na mladistvé diváky vnímající i souvislosti tak, že ti pak ztrácejí přesvědčení o možnosti opřít se o osoby, které by měly být oporou. V těchto divácích je totiž vyvolán pocit beznaděje.

Rozhodující potom není to, zda počínání osob je schvalováno, či nikoliv, nebo to, zda v průběhu pořadu je o něco později takovéto počínání odsouzeno. I zde totiž platí to, že jedinci ze speciálně chráněné skupiny diváků (dětí a mladistvých) mohou zhlédnout pouze část pořadu, a to právě tu, která obsahuje závadné prvky, které na tyto jedince negativně působí. Právě proto pořad obsahující takovéto prvky nesmí být odvysílán před desátou hodinou večerní a po šesté hodině ranní. Zákon jasně hovoří o tom, že postačí možnost ohrožení dětí a mladistvých, tzn. je počítáno i s tím, že někteří diváci mohou následně vidět odsouzení ztvárněného závadného jednání, ale i s tím, že někteří nemusí a mohou tak být tímto poznamenáni (obzvláště vnímá-li každý jedinec dané prvky jinak; některé děti a někteří mladiství mohou reagovat citlivěji).

- Další účastníková námitka opakuje pouze to, že film byl ztvárněn umělecky a naopak přinesl výpověď o korupci a o organizovaném zločinu a o nefunkčnosti policejního a soudního systému. Podle účastníka navíc nebylo vytykaných scén tolik (ve vztahu k celkové stopáži pořadu), aby

mohly (navíc v jejich vyznění a v kontextu děje a při odvysílání v pozdních večerních hodinách) vyvolat Radou vytýkané důsledky a tedy i porušení předmětného ustanovení.

K tomuto nezbývá než zopakovat výše uvedené, co bylo ostatně také potvrzeno správním soudnictvím, že zejména dětský divák si nebude uvědomovat a nebude pro něj rozhodující, že film pojednává o dění v historii nebo že popisuje nebezpečí organizovaného zločinu. Dětský divák bude vnímat pouze prvky, jakými jsou krev, násilí, mučení, znásilnění, utrpení, atmosféra strachu a další, které na něj budou negativně působit.

Dětský a mladistvý divák, zhlédne-li předmětné scény s předmětnými prvky (a zákonodárce předpokládá, že před desátou hodinou večerní k tomuto normálně dojít může, že lze dětského a mladistvého diváka u obrazovek předpokládat a také běžně nalézt), nebude ani poměřovat, jak dlouho daná scéna trvala ve vztahu k celkové délce pořadu, nebude se ani dívat na to, kolik přesně hodin již je (je-li pět hodin odpoledne, či již půl deváté večer). Takový divák bude pouze danou scénu vnímat, prvky v ní obsažené budou na něj působit, a to negativně. A to je to, čemu se chce zákonodárce vyvarovat. Proto je provozovatelům svěřeno, aby pořady s takovými scénami a takovými prvky do vysílání zařazovali až opravdu pozdě večer (v noci), a proto je Radě svěřeno, aby toto hlídala.

Počet a délka scén, jejich porovnání s celkovou délkou pořadu a jejich zasazení do kontextu a odvysílání v určitou časovou dobu budou v tomto případě zohledněny při rozhodování Rady o výši uložené pokuty. Sami o sobě však účastníka řízení nevyvíňují, neboť je nesporné, že byl odvysílán pořad, který může skutečně ohrozit děti a mladistvé, a že byl odvysílán v zákonem zakázaném časovém úseku.

- Účastník řízení dále namítá, že *uvedené zákonné ustanovení není možné vykládat jako povinnost provozovatelů vysílání při zařazování pořadů do vysílání postupovat tak, aby v celém časovém úseku od 6:00 hodin do 22:00 hodin nebyl vysílán žádný pořad, který by byl způsobilý ohrozit kteroukoli ze zákonem chráněných skupin osob.*

K tomuto lze uvést pouze toliko, že přesně tak je český zákon o vysílání koncipován. Děti a mladiství jsou právem považováni za náchylnější a nezkušenější skupinu diváků, které je tedy nutné chránit se zvýšeným zájmem. Tato ochrana těchto zvláště zdůrazněných diváků je pak koncipována tak, že je vytvořen zákonný požadavek na vysílání, aby to nebylo po dobu, po kterou je předpokládán výskyt dětí a mladistvých diváků u obrazovek, těmto divákům jakkoliv škodlivé, aby je neohrožovalo. Zákon je koncipován na principu možného ohrožení, což znamená, že je zde snaha zabránit ohrožení byť třeba jedinému dítěti či mladistvému, který by mohl mít v daný okamžik televizor zapnutý. Je totiž pravdou, že se ve večerních hodinách budou u televizoru vyskytovat více dospělí a starší mladiství než děti, ale to nevylučuje, že se někde nebudou dívat i děti. Dětských diváků bude ve večerních hodinách samozřejmě méně než v hodinách odpoledních, ale rozhodující není, kolik jich bude, ale že budou, že je u televizoru stále někdo, kdo si zaslouží zvýšenou ochranu.

Sám účastník řízení ostatně přiznal, že ochrana fyzického, psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých je veřejným zájmem vysoké důležitosti.

A odkazuje-li účastník řízení na odpovědnost rodiny při výchově a na to, že v čase okolo půl deváté hodiny večerní by dětský divák televizní pořady bez dohledu rodičů sledovat neměl, nezbývá než říci již uvedené, že se jedinec spadající do této zvláště chráněné skupiny diváků (dítě či mladistvý) může i v tomto čase (po osmé hodině) večerní vyskytnout před obrazovkou sám, bez jakéhokoliv korektivu ze strany rodiny či jiných osob. Je potřeba si uvědomit možnost odlišného rodinného a sociálního zázemí dětí, kdy ne všichni rodiče či jiné osoby vysvětlují dítěti podstatu pořadu, případně konkrétní sekvence. S tímto názorem ostatně nepřímou vyjádřil souhlas i Městský soud v již vzpomenutém rozsudku č.j. 9 Ca 184/2009 – 44.

Navíc, účastníkem řízení připomenutý rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. března 2011, č.j. 8 As 79/2010 – 84, jednoznačně říká, že čas odvysílání pořadu porušujícího ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. může hrát roli při posouzení materiální stránky deliktu, nicméně pokud jsou sporné záběry (scény schopné ohrozit děti a mladistvé) takové

kvality (reakčnost a děsivost) a takové kvantity, nemůže ani odvysílání pořadu těsně před desátou hodinou večerní snížit nebezpečnost předmětného jednání. V tomto případě pořad Kajínek odpovídá přesně závěrům Nejvyššího správního soudu. Scény, které jsou Radou vytýkány, byly natočeny realisticky přesně ve shodě s uměleckým žánrem pořadu (akční/thriller) a byly všechny tři odvysílány v době mezi půl devátou a desátou hodinou večerní (scény, které byly v pořadu zařazeny tak, že byly odvysílány až po desáté hodině večerní, nebyly v tomto případě Radou vytýkány), tedy v časté frekvenci. Zejména pak záběry stříkání krve a nelítostného zabití při přepadu automobilu a scéna o brutálním znásilnění a mučení podnikatelky působily zcela reálně a jejich odvysílání v čase před desátou hodinou večerní, byť blízcím se této časové hranici, nelze nikterak omluvit. V souladu s názorem Nejvyššího správního soudu lze říci, že nebezpečnost tohoto provozovatelova jednání nebyla časem odvysílání nijak snížena.

Odkaz účastníka řízení na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. ledna 2009, č.j. 7 Ca 336/2008 – 34, tak nemůže v tomto případě obstát, neboť tento rozsudek vyhodnotil scény v pořadu (epizoda seriálu Kriminálka Miami) jako hraniční, neboť byly zlehčeny a nebyly schopny vyvolat traumatickou (vysoce intenzivní) reakci dětského diváka. Soud vytýkané scény posoudil jako nikoliv popisně realistické. Proto soud rozhodnutí Rady tehdy zrušil. V nyní projednávané věci se však jedná o zcela realistické záběry, které na dětského a mladistvého diváka negativní dopad bezesporu mají.

- K námitce, že nebyla splněna povinnost dle ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. se lze vyjádřit pouze v tom duchu, že to není pravdou. V oznámení o zahájení správního řízení byla vzpomenua pokuta, která provozovateli vysílání CET 21 spol. s r.o. uložena za odvysílání pořadu Odložené případy dne 28. dubna 2008 od 16:05 hodin na programu Nova (sp.zn. 2008/755/BUR/CET), přičemž typovou obdobnost, o které hovoří usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. dubna 2012, č.j. 6 As 26/2010 - 101, těchto dvou případů lze spatřovat hned v několika věcech.

Není zcela jasné, o co opírá účastník řízení své tvrzení, že pořad pokutovaný v předchozím případě a pořad Kajínek byly odlišného vyznění v kontextu. V obou případech byly totiž vytýkány scény zobrazující násilí, strach, těla obětí, znásilnění, bezcitnost, apod., přičemž v obou případech to bylo zobrazení událostí odehrávajících se v minulosti. Je pravdou, že pořad Odložené případy byl vysílán v dřívějším čase, tedy po čtvrté hodině odpolední, nicméně je také nutné si uvědomit, že jeho zpracování bylo ještě více flashbackovitější, tedy nikoliv tak reálně zpracované, jako v případě pořadu Kajínek. A účastníku řízení tak mohlo být jasné, že nesmí-li odpoledne vysílat násilí (a další vzpomenué negativní prvky) ztvárněné v rychlých vzpomínkových záběrech, pak reálně zpracované násilí nebude také možné odvysílat před desátou hodinou večerní, byť o něco trochu později. Účastníku řízení, jako profesionálu v oblasti televizního vysílání mohla být zcela zřejmá zásada, že čím lepší zpracování scén s negativními prvky, tím pozdější hodina vysílání. Navíc, negativní dopad na děti a mladistvé bude vždy stejný, ať již okolo čtvrté, či okolo deváté hodiny večerní. Opět připomeňme, že zákon hovoří o možném ohrožení dětí a mladistvých, tzn. dokud lze reálně předpokládat výskyt těchto diváků u televize (třeba jen jednoho), je nutné klást důraz na vysílání pořadů bez negativních prvků, protože znásilňování dívky nebo ženy bude mít vždy stejný negativní dopad na dětského či mladistvého diváka, ať již je čtvrtá, či devátá hodina večerní. To, že takovýto diváků bude v pozdější hodině méně, lze předpokládat a zohledňuje se to při rozhodování o výši pokuty, na vztah mezi předchozím upozorněním (předchozí pokutou) a ukládanou pokutou to vliv nemá. Provozovatel vysílání věděl, že před desátou hodinou večerní nelze odvysílat pořad obsahující scény s prvky, které jsou mu nyní vytýkány – to je smyslem předchozího upozornění (předchozí pokuty).

K předchozímu upozornění (předchozí pokutě) ostatně viz dále.

III.

Rada ve správním řízení hodnotila, zda odvysíláním pořadu Kajínek dne 14. října 2012 od 20:20 hodin na programu Nova mohlo dojít k porušení ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb.

Rada i po provedení důkazu obrazově-zvukovým záznamem předmětného pořadu, ke kterému došlo na 5. zasedání Rady dne 5. března 2013, a po vyjádření účastníka řízení setrvala při svém původním

hodnocení předmětného pořadu, respektive předmětných scén, které vyjádřila již v oznámení o zahájení správního řízení.

Pro úplnost Rada dodává, že posuzovala pouze ty scény z předmětného pořadu, k jejichž odvysílání došlo skutečně před desátou hodinou večerní.

Tyto scény pak Rada neshledala jako v souladu s ustanovením § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb.

Dle ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. je provozovatel vysílání povinen nezařazovat v době od 06.00 hodin do 22.00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých; tato povinnost se na provozovatele vysílání nevztahuje, je-li vysílání koncovému uživateli dostupné na základě písemné smlouvy uzavřené s osobou starší 18 let a je k němu poskytnuto technické opatření, které této osobě umožňuje omezit přístup k vysílání dětem a mladistvým.

Provozovatel vysílání CET 21 spol. s r.o. výjimky z tohoto ustanovení, uvedené za středníkem, nesplňuje a je tedy povinen danou zákonnou povinností plnit.

Tyto scény zobrazují násilí motivované různými důvody a osoby vystavené těžkému tělesnému a duševnímu utrpení (podrobnější popis scén viz výše).

První scéna (v čase pořadu 00:01:32 až 00:01:56) znázorňuje mučení muže ve spojitosti s problematikou placení tzv. výpalného. Ve scéně je reálně znázorněno násilí prováděné na muži (bití do obličeje či polévání vroucí vodou) i mužův strach a utrpení (patrně z vizuální i audio složky pořadu).

Druhá scéna (v čase pořadu 00:03:37 až 00:04:32) znázorňuje střelbu do v tu chvíli bezbranných mužů v automobilu. Ve scéně jsou zařazeny reálně ztvárněné prvky zásahů těl, zkrvavených těl a krvavých rozstříků. Ze scény je také patrný prvek vyděšení a strachu mužů v automobilu a bezcitého zabíjení (včetně tzv. dorážecí střely zezadu do hlavy již tak zastřelené oběti) a střelení do bezmocně se plazící oběti. Děsivá a reálná atmosféra dané scény je opět prohloubena audio složkou, která obsahuje zvuky hlasitých výstřelů, rozbitého skla, stříkající krve a výkřiků, bolestných vzdechů postupně zabíjených mužů a panického dýchání a dramatickou hudbu v pozadí.

Pro dětského a mladistvého diváka je neotřesnější a nejzávadnější scénou scéna třetí (v čase pořadu 00:37:02 až 00:39:22), ve které dochází ke znásilňování a mučení bezbranné ženy, která byla předtím lstí vylákána a následně zrazena zkorumpovanými policisty. Reálně zpracování dané scény je způsobeno nejen znázorněním samotného znásilňování a mučení a zkrvaveného těla, ale také utrpením ženy, které je patrné z jejich gest a výkřiků.

Rada je toho názoru, že předmětné scény jsou ztvárněny naturalisticky, jsou velmi realistické a psychické a fyzické násilí na obětech působí velmi věrohodně. Scény jsou vždy doprovázeny dramatickou hudbou v pozadí.

Předmětný film obsahoval rozličné typy patologického chování a jednání, ať již se jednalo o násilí fyzického, či psychického rázu (mučení, zabíjení lidí za užití střelných zbraní, znásilnění, výsměch bezmocným a trýzněným), nebo absenci jakéhokoliv soucitu osob v roli agresora. Tvůrci filmu použili takové prostředky, které s maximální realističností zprostředkovávají emoce, úzkost a utrpení lidských bytostí.

Zejména u dětských diváků mohou předmětné scény vyvolávat pocit strachu a úzkosti a mohou rovněž přispět ke snížení citlivosti dětských diváků při vnímání násilí.

Je třeba vnímat, že se děti - především s ohledem na svůj věk (zejména děti velmi nízkého věku, děti do dvanácti let věku), ale i řadu dalších okolností (např. odlišný přístup dětí ke sledování pořadu; dítě se u vysílání pořadu může ocitnout zcela náhodně, např. pouze u určité sekvence pořadu; odlišné rodinné a sociální zázemí dětí, kdy ne všichni rodiče či jiné osoby vysvětlují dítěti podstatu pořadu, případně konkrétní sekvence) – nemusí s obsahem filmu (pořadu) vypořádat ve vztahu k jeho celku. Dětský divák vnímá pouze naturalisticky zachycené násilí bez jakéhokoliv soucitu a utrpení.

Starší děti a dospívající mohou pak citlivě - s negativním dopadem - vnímat i kontextové souvislosti, kdy policisté, tedy osoby, které by měly hájit právo a sloužit k ochraně veřejnosti, přímo napomáhají násilným

zločinům, přijímají za to výhody (zejména peněžní obnosy), a to opět bez jakéhokoliv projevu soucitu či lítosti, naopak za projevu radosti (radostná gesta). Toto může u dětského a mladistvého diváka podpořit pocit beznaděje, kdy ani osoby speciálně určené k ochraně nejsou schopny v těžkých situacích pomoci. Zároveň je na příkladu těchto osob (policistů) ukázáno, že nemá smysl se zločinem bojovat, výhodnější je naopak jej podporovat. Stejně tak v případě scény o znásilnění a mučení ženy je na příkladě jednoho ze zločinců dětskému a mladistvému divákovi předkládáno, že loajalita ke skupině (ačkoliv páchající očividné zlo) je důležitější, než pomoc trýzněnému (jeden ze zločinců působí po celou dobu nejistě a neskrývá rovněž otřes z užitých praktik, nicméně vůbec nezakročí a ženě nikterak nepomůže). Všechny tyto faktory mohou mít negativní dopad na psychiku dětského a mladistvého diváka, ať už v něm vyvolávají úzkost a beznaděj, nebo jsou mu špatným příkladem chování.

IV.

Rada na základě shromážděných podkladů a jejich hodnocení dospěla na svém 7. zasedání dne 9. dubna 2013 k závěru, že provozovatel CET 21 spol. s r.o. výše uvedeným jednáním porušil povinnost uvedenou v § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., tedy povinnost nezařazovat v době od 06.00 hodin do 22.00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychologický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, čímž se dopustil správního deliktu, za který lze podle ustanovení § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb. uložit pokutu ve výši od 20 000 Kč do 10 000 000 Kč.

Pokud Rada dle § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. zjistí, že provozovatel vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo podmínky udělené licence, upozorní jej na porušení tohoto zákona a stanoví mu lhůtu k nápravě, která musí být v souladu s ustanovením § 59 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. přiměřená charakteru porušené povinnosti. Pokud by účastník řízení uvedenou povinnost nadále neplnil, bude Rada, v případě dalšího zjištění stejného porušení zákona o vysílání po stanovené lhůtě k nápravě, oprávněna ve správním řízení uložit sankci v souladu s příslušným ustanovením zákona č. 231/2001 Sb.

Rada pro úplnost připomíná usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. dubna 2012, č.j. 6 As 26/2010 – 101, podle kterého *předchází upozornění platí „věčně“ (po dobu, po kterou provozovatel má licenci či registraci) a po provozovateli je (...) spravedlivé požadovat, aby upozornění, jichž se mu dostalo, schraňoval a řídil se jimi po celou dobu platnosti licence či registrace, neboť jako profesionál v oboru televizního či rozhlasového vysílání jistě může nastavit vnitřní mechanismy svého fungování tak, aby ti jeho zaměstnanci nebo jiní spolupracovníci, jejichž jednáním může dojít k porušení provozovatelových povinností podle zákona o vysílání, byli o předchozích upozorněních regulátora patřičně informováni a o jejich obsahu a důsledcích proškoleni.*

Pro upozornění na porušení zákona přitom není zákonem stanovena žádná forma. Je jej proto třeba vnímat v materiálním smyslu, tedy jako předání informace provozovateli vysílání, že porušuje povinnosti stanovené zákonem. Upozornění na porušení zákona je podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. dubna 2012, č.j. 6As 26/2010 – 101, *uplatněním principu právní jistoty ve správním trestání. V něm je nezbytné, aby ten, kdo má být potrestán, mohl předem vědět s dostatečnou mírou jistoty, jaké konkrétní jeho jednání bude posouzeno jako protizákonné a trestáno.*

Za naplnění podmínky předchozího upozornění na porušení zákona podle ustanovení § 59 zákona č. 231/2001 Sb. lze tedy považovat i případy předchozích pokut, které byly provozovateli vysílání uloženy za porušení ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb.

Na porušení ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. byl již provozovatel vysílání upozorněn. Jako příklad lze uvést:

- Rozhodnutí o uložení pokuty za odvysílání pořadu Odložené případy dne 28. dubna 2008 od 16:05 hodin na program Nova (sp.zn. 2008/755/BUR/CET), které bylo potvrzeno v rámci správního soudnictví.

Provozovateli vysílání CET 21 spol. s r.o. bylo tímto vytknuto, že předmětný pořad obsahoval scény (hromadná vražda zákazníků obchodního centra, znásilnění mladé dívky), díky nimž je pořad způsobilý ohrozit zejména psychologický, případně morální vývoj dětí a mladistvých (traumatizovat je a snížit jejich práh citlivosti při vnímání násilí). Pořadu bylo konkrétně vytkáno zařazení detailních záběrů postřílených, zakrvácených návštěvníků obchodního centra a krvavých skvrn a stop, záběrů chaosu během střelby, kdy se lidé zoufale snažili zachránit útekem a záběrů na lidi pod vlivem

strachu. V předmětném pořadu byli rovněž zobrazeni pachatelé násilných činů, kteří během svého počínání neprojeví žádnou lítost a žádný soucit. Atmosféra strachu byla v předmětném filmu budována pomocí zvuků i obrazů (střelba, pláč, křik, zmatek, apod.). Znásilnění dívky bylo zobrazeno pouze náznakově (marná snaha dívky uniknout, křik a nářek a výpovědi zúčastněných), nicméně i tak byla tato scéna zhodnocena jako nevhodná pro dětského a mladistvého diváka.

Rada je toho názoru, že provozovatel vysílání byl tedy dostatečně upozorněn na porušení zákona a byl si vědom, že scény a prvky objevující se ve filmu Kajínek, respektive tento film, není možné odvysílat v zákonem vymezené době od 06.00 hodin do 22.00 hodin.

Provozovateli vysílání muselo být zcela zřejmé, že scény zobrazující násilí (střelbu, mučení) či osoby mu vystavené, dále krvavé stopy a zkrvavená těla a prvky podporující atmosféru strachu (zvukové efekty, temná hudba, lidé pod vlivem strachu a utrpení volající o pomoc, nařikající či snažící se zachránit), respektive pořad tyto prvky obsahující není v souladu s ustanovením § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb.

Jestliže Rada v předcházejícím případě (Odložené případy) uložila pokutu (a správní soudnictví ji následně potvrdilo) za scény s identickými prvky, které představovaly pouhé vzpomínky a náznaky dění v minulosti, pak v souladu nejen s výkladovým argumentem *a minori ad maius* (od menšího k většímu), ale i na základě běžné úvahy, muselo být provozovateli vysílání jasné, že scény ve filmu Kajínek natočené realisticky a detailně (tedy jasněji a propracovaněji), respektive jejich odvysílání v době od 06.00 hodin do 22.00 hodin, budou hodnoceny jako v rozporu se zákonem. Stejně tak v případě zobrazení znásilnění, které bylo při uložení pokuty za odvysílání Odložených případů provozovateli vysílání vytýkáno, ačkoli bylo zpracované jen náznakově. Ve filmu Kajínek bylo zpracováno mnohem explicitněji.

Dle názoru Rady jsou tedy podmínky pro uložení pokuty v tomto konkrétním případě splněny.

V.

V souladu s § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb. uloží Rada provozovateli vysílání a provozovateli převzatého vysílání pokutu ve výši od 20 000 Kč do 10 000 000 Kč, pokud zařazuje do vysílání od 06.00 hodin do 22.00 hodin pořady, upoutávky nebo další části vysílání, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, a nejedná se o vysílání koncovému uživateli dostupné na základě písemné smlouvy uzavřené s osobou starší 18 let, k němuž je poskytnuto technické opatření, které znemožňuje přístup k vysílání dětem a mladistvým.

Podle ustanovení § 61 odst. 1 věty první zákona č. 231/2001 Sb. uloží Rada pokutu do jednoho roku ode dne, kdy se dozvěděla o porušení povinnosti, nejdéle však do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

Rada se o porušení povinnosti prokazatelně dozvěděla v okamžiku zpracování analýzy předmětného pořadu zaměstnanci Úřadu Rady, které je datováno ke dnu 18. října 2012. V návaznosti na toto datum tedy počala běžet subjektivní lhůta pro rozhodnutí Rady o pokutě.

Rada dospěla k závěru, že jsou dány všechny zákonné podmínky pro uplatnění sankce ve formě pokuty v mezích zákona č. 231/2001 Sb. a rozhodla dle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb., o uložení pokuty ve výši **250 000,- Kč**.

Rada byla omezena horní a dolní hranicí stanovenou zákonem a při stanovení výše pokuty byla vedena následujícími úvahami:

Podle ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. při ukládání pokuty za porušení povinnosti podle tohoto zákona Rada přihlíží k povaze vysílaného programu a k postavení provozovatele vysílání a provozovatele převzatého vysílání na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti informací, výchovy, kultury a zábavy.

Pořad byl do vysílání zařazen na program Nova, který je plnoformátovým programem, který obsahuje pořady různého zaměření a témat, zejména pořady zpravodajské, filmové a zábavné, a který není zaměřen pouze na určitou skupinu obyvatel se shodnými zájmy. Divácká obec tohoto programu je tak značně široká. Zároveň postavení provozovatele na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti výchovy, kultury a zábavy lze v daném případě pro daného provozovatele

charakterizovat takto: Provozovatel je komerčním subjektem, jehož hospodářská činnost spočívá v provozování televizního vysílání. Principem komerčního televizního vysílání je snaha o maximální sledovanost. Své vysílání společnost provozuje celoplošně, tudíž její vysílání může ve vymezeném územním rozsahu přijímat alespoň 70% obyvatel České republiky. Lze tedy dovodit, že k velkému podílu diváků patří i zvýšená odpovědnost vůči divákům obecně, neboť porušení zákona může mít dopad na jejich velké množství.

S ohledem na pravděpodobný vysoký zásah divácké veřejnosti programem Nova, vycházející z jeho celoplošnosti, má Rada za to, že odpovědnost účastníka řízení je ve srovnání s regionálními a místními provozovateli televizního vysílání vysoká. Dále je třeba však uvážit, že při stanovení výše pokuty nelze brát v potaz rozdíl mezi veřejnoprávním a komerčním subjektem co do jejich zvýšené či snížené odpovědnosti. Rozdíl mezi veřejnoprávním a soukromoprávním subjektem v tomto hledisku je možné sledovat pouze, co se týče pozitivně formulované povinnosti, které by měli plnit (co by dělat měli, nikoliv dělat nesmějí) viz rozsudek Městského soudu 5 Ca 162/2009.

Podle ustanovení § 61 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. *Rada stanoví výši pokuty podle závažnosti věci, míry zavinění a s přihlédnutím k rozsahu, typu a dosahu závadného vysílání, k výši případného finančního prospěchu, a ke stanovisku věcně příslušného samoregulačního orgánu uvedeného v seznamu samoregulačních orgánů, obdrží-li toto stanovisko písemně do 10 pracovních dnů ode dne zahájení řízení o správním deliktu.*

Porušení povinnosti stanovené ustanovením § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. je nutné považovat za významný správní delikt, neboť toto ustanovení chrání skupinu diváků, kteří jsou pro svůj nižší věk a nižší životní zkušenosti mnohem více náchylní na negativní dopad televizního (či rozhlasového) vysílání, než diváci dospělí. V tomto konkrétním případě je však nutné zohlednit zároveň, že předmětný pořad byl odvysílán až v pozdních večerních hodinách, respektive po osmé hodině večerní, a že lze tedy předpokládat nižší výskyt takto speciálně chráněných diváků u televizních obrazovek. Nižší, nikoliv však nulový. Předmětný pořad přesahoval zároveň do časového úseku dne, který již zákon považuje za pro odvysílání pořadů obsahujících negativní prvky využitelný (možný). Proto se Rada zabývala pouze těmi scénami, které mohly dle jejího názoru děti a mladistvé ohrozit a které byly zároveň odvysílány před onou zlomovou desátou hodinou večerní. Tyto scény byly natočeny reálně a bezesporu mohly díky tomu na dětského a mladistvého diváka negativně působit tak, jak Rada uvedla. Prvky násilí, strachu, beznaděje, bezohlednosti a ponechání bez pomoci, (stříkající) krev a další Radou vytýkané prvky byly natočeny a následně tedy odvysílány tak, že měli pro dětského a mladistvého diváka jednoznačně vnímatelnou formu, díky níž tyto prvky na tyto diváky přímo působily.

Ohledně otázky míry zavinění je jisté, že předmětný pořad byl do vysílání programu Nova zařazen přímo provozovatelem, podílely se na tomto osoby provozovatelem vysílání zaměstnané a plnící tedy své povinnosti související s jejich zaměstnáním, nebo osoby k tomuto provozovateli vysílání jinak smluvně zavázané. Stejně tak je nutné vzít v potaz, že se provozovatel vysílání přímo podílel na tvorbě předmětného pořadu, což lze vyvodit mimo jiné z toho, že je v úvodních titulcích daného filmu uveden jako *hlavní partner pořadu* (viditelné v čase 00:00:36 záznamu). Provozovatel vysílání si tedy musel být plně vědom obsahem předmětného pořadu. Provozovatel vysílání věděl, že předmětný pořad obsahuje scény pro dětského a mladistvého diváka nevhodné, a musel také vědět, jaké scény s jakými prvky, zařadí-li předmětný pořad do vysílání v čase od 20:20 hodin, budou odvysílány ještě před desátou hodinou večerní. Přesto se rozhodnul předmětný pořad v daném čase odvysílat.

Předmětný pořad byl odvysílán v hlavním vysílacím čase plnoformátového programu, v rámci něhož lze předpokládat značný výskyt diváků u televizních aparátů hledajících zejména zábavu, což je jistě účelem i předmětného pořadu – pobavit diváky. Lze tedy předpokládat vysoký divácký zájem. Rada se pokusila v průběhu správního řízení zjistit konkrétní údaje o sledovanosti daného pořadu (pro kategorii 15+), a to prostřednictvím Asociace televizních organizací, jejímž členem účastník řízení v době odvysílání předmětného pořadu byl, nicméně účastník řízení k poskytnutí takovýchto údajů Asociaci televizních organizací souhlas neudělil. Tyto údaje, související s kritériem rozsahu závadného vysílání, tak nebylo možné posoudit, ať už ve prospěch, či neprospěch účastníka řízení. Dosah závadného vysílání je z hlediska celoplošného vysílání daného programu, které může ve vymezeném územním rozsahu přijímat alespoň 70% obyvatel České republiky, nutné vnímat jako vysoký. Přesto je však nutné, jak bylo uvedeno výše, předpokládat zároveň nižší počet zástupců dětských a mladistvých diváků, které předmětné ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. chrání, než jak by tomu bylo v hodinách například odpoledních.

Ochrana dětského a mladistvého diváka není založena na finančním zisku provozovatele vysílání, ochranu dětí a mladistvých nelze porovnávat penězi, ani výdělkem provozovatele. Finanční prospěch

provozovatele hraje vyšší roli při pokutování správních deliktů souvisejících s odvysíláním obchodních sdělení. Navíc, konkrétní finanční prospěch provozovatele vysílání se v tomto případě nepodařilo zjistit. Toto kritérium tak na stanovení výše pokuty nemělo vliv.

Stanovisko věcně příslušného samoregulačního orgánu Rada neobdržela. Ani tato skutečnost tak nemá na stanovení výše pokuty vliv.

Z výše uvedeného je tedy patrné, že většina kritérií, která bylo v této souvislosti možné aplikovat a která tedy měla vliv na výši pokuty, hovořila v neprospěch účastníka řízení a směřovala Radu k uložení vysoké pokuty (pokuty pohybující se v horní sféře rozmezí určeného dolní a horní hranicí podle zákona). Rada však přihlédla ke skutečnosti, že předmětný pořad byl do vysílání zařazen až po osmé hodině večerní, kdy lze tedy předpokládat nižší výskyt dětských a mladistvých diváků u televizních obrazovek (nikoliv však nulový). Zároveň se Rada zabývala pouze těmi scénami, které mohly dle jejího názoru děti a mladistvé ohrozit a které byly zároveň odvysílány před onou zlomovou desátou hodinou večerní, tedy pouze třemi scénami, jejichž celková délka netvořila až tak podstatný úsek z celkové délky daného pořadu (pro úplnost je však vhodné zmínit, že se i tak jedná o četný výskyt scén negativně působících na dětského a mladistvého diváka před desátou hodinou večerní v rámci jediného pořadu). Na základě toho přikročila Rada k uložení pokuty v naopak dolní sféře rozmezí určeného dolní a horní hranicí podle zákona č. 231/2001 Sb.

Rada má za to, že zřetelně vysvětlila všechny úvahy, kterými byla při posuzování pořadu vedena. Všechny podklady pro její rozhodnutí nasvědčují správnosti její úvahy o porušení povinnosti uložené ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb.

Rada na základě shromážděných podkladů dospěla k závěru, že provozovatel, CET 21 spol. sr.o., výše uvedeným jednáním porušil svoji povinnost podle § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., čímž se dopustil správního deliktu, za nějž lze podle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb. uložit pokutu ve výši od 20 000 Kč do 10 000 000 Kč. Za spáchání tohoto správního deliktu uložila Rada pokutu 250 000,-Kč (slovy: dvěšestpadesáttisíc Kč).

VI.

Vzhledem k tomu, že správní řízení vyvolal účastník řízení porušením své právní povinnosti, uložila mu Rada v souladu s ustanovením § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., povinnost uhradit paušální částku nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s ustanovením § 66 zákona č. 231/2001 Sb., lze podat žalobu k Městskému soudu v Praze ve lhůtě dvou měsíců od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Podání žaloby má odkladný účinek.

V Praze dne: 9.4.2013

JUDr. Kateřina Kalistová
*předsedkyně Rady
pro rozhlasové a televizní vysílání*